

**ვაჭარი შუა საუკუნეების ევროპულ და ქართულ ტრადიციაში (ვაჭრის
რეპრეზენტაცია)**

გიორგი მოდებაძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა
და ხელოვნების ფაკულტეტზე შუა საუკუნეების კვლევების მაგისტრის აკადემიური
ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად*

შუა საუკუნეების კვლევები (ენა, ლიტერატურა, ისტორია, ფილოსოფია, ხელოვნების
ისტორია, რელიგია)

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: მანანა ჯავახიშვილი - ასოცირებული პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2022

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის

მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტის

დეკანს ბატონ გიორგი გვალიას

ამავე ფაკულტეტის შუა საუკუნეების კვლევების

მაგისტრანტის გიორგი მოდებაძის

განაცხადი

„როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომელიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად“

გიორგი მოდებაძე

08.02.2022

აბსტრაქტი

სამაგისტრო ნაშრომი წარმოადგენს შუა საუკუნეების ვაჭრის რეპრეზენტაციის მცდელობას ევროპულ და ქართულ ტრადიციაში. ჩემი მიზანია განვიხილო ვაჭართა მენტალობა, ყოველდღიურობა, როლი, ფუნქციები, საზოგადოებისა და ეკლესიის დამოკიდებულება მათ მიმართ.

როგორც ქართულ, ასევე უცხოურ წყაროებსა და სამეცნიერო ლიტერატურაზე დაყრდნობით შევეცადე, წარმომედგინა შუა საუკუნეების ქართველი და ევროპელი ვაჭრის ტიპების განმასხვავებელი და საერთო ნიშნები შედარებითი ანალიზის მეთოდის გამოყენებით.

ვაჭართა წრე შუა საუკუნეების საზოგადოების მნიშვნელოვან ფენას წარმოადგენდა. ევროპული სოციუმი და კათოლიკური ეკლესია მოვაჭრეთა საქმიანობის მიმართ მკაცრი და შეუწყნარებელი ჩანს, საქართველოში კი ვაჭარს შეეძლო ყოფილიყო მოსამართლე, დაეკავებინა მაღალი სამოხელეო თანამდებობა და დაახოებულებო სამეფო კართან.

კვლევისაგან მიღებული შედეგები ხელს შეუწყობს შუა საუკუნეების ვაჭართა წრის მენტალობისა და ყოველდღიურობის ფართო და სიღმისეულ შესწავლას. ჩემი ნაშრომი საინტერესო უნდა იყოს ისტორიის საკითხებით დაინტერესებულ პირთათვის.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: ვაჭარი; მოქარავნენი; გილდია; ზანქან ზორაბაბელი; ყუთლუ-არსლანი.

Abstract

The Master's thesis is on a topic related to the attempt of representation merchant's role in Georgian and European traditions. I intend to discuss merchant's way of thinking, their everyday lives, roles, functions, and the attitude of the church and society towards them.

I have tried to show the common and distinctive features of Georgian and European merchants by using method of comparative analysis based on the foreign and scientific literature.

Merchant class occurred to be influential part of medieval society. The European society together with the Catholic Church had rigorous and intolerable attitude toward merchant's practices, whereas Georgian merchants were able to be a judge, to hold high-ranking positions of authority or to be persons close to the royal family.

The results of the study contribute to deeply analyse merchant's way of thinking and their everyday lives. My thesis must be fascinating for those interested in history.

Key words: merchant; caravan owners; the guild of merchants; Zankan Zorababeli; Qutlu-Arslan